

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput IX. Verba impudica, seu turpia proferre, obscœnas cantilenas
cantare, vel libenter audire, ut plurimùm est peccatum mortale contra
sextum præceptum, vel propter affectum minùs castum, vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

67 Propterea rerum turpium obscenarumque imagines effingi, sacri vetant Canones, *de-lerique, vel ad honestatem reconcinari jubet Concilium Mediolanense V. p. 1. tit. de his qua ad sacramentalia, &c.* Statutaque Syno-dalia Ecclesie Bisuntinæ, sicut & Statuta Car-dinalis Grimaldi, Aquesis Archiepiscopi, & Rituale Bituricense anni 1666. eos absolvi vetant, qui ejusmodi imagines apud se reti-nent, nec delere, vel ad honestam formam reconcinare volunt; sicut & eos qui tales imagines effingunt, aut vendunt.

CAPUT IX.

Verba impudica, seu turpia proferre, obscenas cantilenas canere, vel libenter audire, utplurimum est peccatum mortale contra sextum præceptum, vel propter affectum minus castum, vel propter periculum turpium cogitationum, vel propter scandalum.

68 Propter affectum quidem minus castum. Quia ex abundantia cordis os loquitur; ex turpiloquio proinde libenter prolato, proferens arguitur de affectu minus casto. Quia, ut Hesselius ait in explicatione hujus præcepti, manifestum est verba venerea, causâ recreationis prolata, significare quod homo turpibus delectatur, & ad hoc proferri, ut alii similiter oblectentur. Confer ea quæ S. Clemens Alexandrinus dicit infra num. 71.

69 Nec à Confessariis recipienda est excusatio satis frequens eorum, qui verba ejusmodi proferre se dicunt absque ulla cogitatione mala. Cum ut minus id cogitent quod dicunt; aliquid ergo malum seu turpe cogitant. Deinde verba infamia non assumerent pro materia recreationis & risus, si à rebus infamibus, per ea significatis, abhorrent, uti abhorreere debent. Denique signum satis evidens est, quod fordibus illis delectentur, eo ipso quo de ipsis libenter loquuntur, & in colloquio de illis jucundantur, etiam nullam habeant voluntatem aliquid ejusmodi faciendi. Neque enim voluntas ista requiritur, ut anima coram Deo rea sit gravis peccati, ut constat ex dictis de gravitate peccati delectationis morosa.

70 Præterea turpiloquium illud utplurimum grave peccatum est propter periculum turpium cogitationum, quas verba turpia excitare nata sunt tam in animo proferentis, quam libenter audientis. Et hinc utplurimum etiam grave peccatum est propter scandalum: scriptum est enim: *Corrumpunt mores bonos colloquia prava.* I. Cor. 15. Et declaratur hæc ratio, quia verba turpia proximo sunt utplurimum occasio turpium cogitationum. Vel enim audientes, omnes impudici sunt, vel aliqui ex ipsis pudici? Si omnes impudici, turpiloquium erit ipsis causa multorum peccatorum: quia ex eo facillimè ipsi deveniunt in cogitationes & delectationes venereas, occasioneque accipiunt turpiloquium continuandi. Si aliqui ex audientibus sint pudici, ex auditu turpiloquio magis ferietur imaginatio ipsorum, quam impu-

Tom. II.

dicorum, ita ut non solum tunc, sed & diu post diabolus non raro illius occasione vexet illos per turpes cogitationes, per quas aliqui ex ipsis forsitan amissuri sunt gratiam Dei. Constat enim, non paucas animas timoratas pluribus annis diu valde tentatas vexatasque fuisse per ejusmodi cogitationes, occasione auditorum verborum turpium excitatas, seu etiam occasione verborum æquivocorum, quæ frequenter magis periculosa sunt, quam aperte turpia: quod enim facilius recipiuntur, eò periculosiora sunt. Facilius verò ab animabus nondum omninò corruptis audiuntur verba turpia, dum teguntur velo aliquo, ipsorum infamiam tegente; dumque ejusmodi verba placent, ob eam quam non raro continent subtilitatem, curiositatem provocant ad considerandam ipsorum significationem.

Videri potest S. Clemens Alexandrinus l. 71. 2. Pædagogi c. 4. ubi dicit de causis vehementer invehitur in turpiloquium. Et c. 5. graviter monet, quod dum aliquis turpia proferit, oportet quoque ipsum subrisum doceri & castigari; & si ob turpes res excitatus fuerit, erubescere potius videri, quam subridere: ne videamur per consensum collatari. Capite verò 6. à turpiloquio (inquit) & nos omninò abstinere oportet, & eis qui illo utuntur os obstruere, & aspectu severiore, & vultus aversione, & subsannatione, & sæpe etiam asperiori oratione. Quæ enim (inquit Christus Matth. 15.) ex ore exeunt, conquinant hominem. Profanum, intemperantem, & petulantem eum offendunt (nota pro confirmatione ejus quod dixi num. 68.) non modestum, honestum & temperantem.

CAPUT X.

Chorearum & saltationum frequentatio adeò periculosa est, ut sine peccato raro vel nunquam fiat.

72 Ita S. Carolus Borromæus in tract. adversus choreas, & S. Franciscus Salesius Introd. ad vit. devot. c. 33. post SS. Patres Chrysostomum homil. 49. in Matth. Ephrem Syrum homil. cujus titulus est, *Christianos à ludicris rebus abstinere oportere.* Ambrosium l. 3. de virginib. c. 5. &c. Ne autem in æquivoco hæreamus, de choreis loquimur, prout vulgò fiunt, in quibus puellæ cum juvenibus, præ-ludente instrumento, per intervalla saltant, colloquiisque, osculis, amplexibus, &c. se oblectant. Earum frequentationem dicimus esse periculosam, quod multorum peccatorum occasiones satis propinquas & incentiva exhibeat, quod ad excitandas & fovendas pravas cupiditates & venereas delectationes sit vehementer opportuna, quod ad pompas pertineat, quas in baptismo ejuravimus, ut S. Ephrem testatur loco citato, sicut & Tertullianus, Cyprianus, Minut. Felix, Salvianus, quod per frequentationem illam vigilantia christiana, spiritus orationis, compunctionis & penitentia extinguitur; quod per eandem vanitates & infania, chri-